
Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling

läsåret 2013-2015

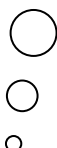
förskolorna på Söder

Hur är en bra
kompis för dig?

Kom ihåg att se det lilla du kan
göra istället för det stora du
inte kan göra!

Det ska vara roligt för
ALLA barn i förskolan

Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling

Läsåret 2010

Reviderad 2014

Förskolorna på Söder

Inledning

Vi har valt att skriva en gemensam plan för förskolorna på Söder, Växjö kommun. En plan som ska skydda barn mot diskriminering, kränkande behandling och trakasserier. De olika förskolorna kommer att arbeta med olika mål för det förebyggande arbetet utifrån de olika verksamheternas behov. Det främjande arbetet sker gemensamt för förskolorna på Söder och därmed är målet gemensamt formulerat.

Vision

Förskolorna ska erbjuda en verksamhet där alla barn känner sig trygga och tycker det är roligt att vara i förskolan.

Syfte

Likabehandlingsplanen syftar till att främja barnens rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

Lagar och förordningstexter

Lagar och förordningstexter som styr arbetet med likabehandling och förebygga och förbjuda kränkande behandling är:

Skollagen 2011

6 kapitlet

Kapitel sex syftar till att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. En plan ska varje år skrivas med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

Planen ska innehålla åtgärder som påbörjats eller genomförts under läsåret. I nästa års plan ska en redogörelse för hur åtgärderna genomförts redovisas.

Lärare, förskollärare och annan personal som får kännedom om att barn eller elev anser sig har blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla till rektor/förskolechef som i sin tur är skyldig att anmäla till huvudmannen som skyndsamt ska utreda omständigheterna.

Diskrimineringslagen

Lagens ändamål är att motverka och förbjuda diskriminering. Diskrimineringsgrunderna som finns i lagen är religion och annan trosuppfattning, etnisk tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, kön och ålder.

Läroplanen för förskolan Lpfö 98 reviderad 2010

Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen.

Värdegrunden uttrycker de etiska förhållningssätt som ska prägla verksamheten. (Lpfö 98 reviderad 2010)

Förskollärare ska

- Ansvara för att varje barn får sina behov respekterade och tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde.
- Ansvara för att förskolan tillämpar ett demokratiskt arbetssätt
- Ansvara för att det utvecklas normer för arbetet och samvaron i barngruppen

Arbetslaget ska

- Visa respekt för individen och medverka till att det skapas demokratiskt klimat i förskolan
- Lyfta fram och problematisera etiska dilemman och livsfrågor
- Göra barnen uppmärksamma på att människor kan ha olika attityder och värderingar som styr deras synpunkter och handlande.
- Stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra.
- Samarbeta med hemmen när det gäller barnens fostran och med föräldrarna diskutera regler och förhållningssätt i förskolan. (Lpfö 98 rev 2010)

FN:s barnkonvention

Konventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid ska komma i främsta rummet.

Socialtjänstlagen

Verksamheter som berör barn och ungdom är skyldiga att göra anmälan till socialtjänsten enligt 14 kap. §2 i socialtjänstlagen vid blotta misstanke att barnet far illa.

Salamancadeklarationen

Handlingsram för undervisning av barn i behov av särskilt stöd. Överenskommelse mellan länder i UNESCO. Läs mer www.unesco.se/Bazment/Alias/Files/?Salamanca_sju

Förtydligande av begrepp som används i planen

- Diskriminering innebär att ett barn missgynnas av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna
- Diskrimineringsgrunderna: religion och annan trosuppfattning, etnisk tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, kön, ålder.
- Direkt diskriminering - att ett barn behandlas sämre än ett annat barn
- Indirekt diskriminering – när ett barn utifrån regler missgynnas pga diskrimineringsgrunderna t ex alla barn serveras samma mat oavsett religion
- Trakasserier – är kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna
- Kränkande behandling - behandling som kränker barns värdighet men som inte har med någon av diskrimineringsgrunderna
- Trakasserier och kränkande behandling kan vara: fysiska (slag, knuffar) verbala (hot, svordomar, öknamn), psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när barnet kommer), texter och bilder (teckningar, lappar, fotografier)
- Främjande arbete - syftar till att förstärka respekten för allas lika värde utan att det direkt finns problem i verksamheten. Ett arbete som på sikt har för avsikt att förändra.
- Förebyggande arbete – syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling utifrån kartläggning av behov i varje enskild verksamhet.
- Åtgärdande arbete – upptäcka, utreda och åtgärda direkta insatser för verksamheten att använda när ett barn far illa. En tydlig arbetsgång för akuta situationer.
- Likabehandlingsgrupp – består av personal från varje enhet samt förskolechef i området.

Söders likabehandlingskalendarium som grund för det systematiska likabehandlingsarbetet hösten 2013-2015

Augusti-september: Kartläggning på varje enhet. Trygghetsvandring med de äldre barnen, observationer av de yngre barnen om miljöer som barnen upplever som mindre trygga att vistas i.

Oktober: sammanställning av kartläggning samt formulera förebyggandemålen samt målskrivningsdiskussion med föräldrar och barn på varje enhet

Oktober-november den nya planen skrivs med nya främjande och förebyggande mål samt fortsätta med mål från föregående läsår. **Senast den 30 oktober ska målen skickas till förskolechef.**

November – maj: arbete enligt målen

Maj-juni uppföljning av åtgärder på varje enhet. Utvärdering av de förebyggande och främjande målen. **Utvärdering sak sicas till förskolechef senast 140620.**

Främjande likabehandlingsgrupp	Förebyggande	Åtgärdande
Vad ska vi göra i området	Kartläggning per enhet	
Målskrivning och redigering av befintlig plan	Målskrivning i planen per enhet	Utgå från befintlig plan
Uppföljning av åtgärder	Uppföljning av åtgärder per enhet	
Kommunikation med brukarna	Kommunikation med brukarna	

Likabehandlingsgruppen ansvarat tillsammans med ledningsgruppen för att driva kartläggningsarbetet och målskrivandet på enheten i det förebyggande arbetet. Likaså för att dokumentation förs vid användandet av planen på respektive enhet som ska ligga till grund för utvärdering av åtgärder. Dessutom arbetar gruppen med det främjande arbetet för alla förskolor på Söder.

Gruppen behöver träffas sep-okt och maj + eventuellt vid något annat tillfälle för att planera gemensamma aktiviteter

- Formulera nya mål för det förebyggande arbetet
- Arbeta utifrån målen för det främjande arbetet – t ex planera gemensamma aktiviteter
- Utvärdera målen för det främjande arbetet.

Utvärdering av det främjande arbetet 2010-2013

Söders förskolor

Mål för arbetet:

1. Starta arbetsgrupp
2. Lära genom goda exempel
3. Studiedag för all personal – implementering av vår plan maj 2010 samt uppföljning i arbetsgruppen under läsåret
4. Inleda arbete med dramapedagog hösten 2010

Vem har ansvar?

Arbetsgrupp tillsammans med förskolechef

Hur har det gått?

1. Arbetsgruppen har startat men mötena har inte varit i den utsträckning som är önskvärt
2. Vi delger varandra goda exempel då vi träffas i gruppen från de respektive enheterna.
3. Studiedagen har genomförts för all personal men följdes dock ej upp i arbetsgruppen
4. Alla 4-5 åringar har fått arbeta med dramapedagog, dock ej hösten 2010 utan 2011-2012. **Målen är delvis uppnådda.**

Mål för arbetet 2013-2015

1. Fortsatta möten i arbetsgruppen
2. Föreläsning om gränssättning för föräldrar
3. Specifik fråga om likabehandling på utvecklingssamtal

Vem ansvarar?

Förskolechef tillsammans med arbetsgrupp

Hur kan barnen vara med delaktiga?

1. Arbeta med barnen genom exempelvis kompisamtal, kompisol som är ständigt pågående.
2. Arbeta med diskrimineringsgrunderna i barngrupperna. Till exempel genom att titta på film samt läsa böcker med efterföljande samtal tex. Ugglan och kompisproblemet från UR.

Hur kommunicerar vi med vårdnadshavare?

1. Informera och diskutera på föräldrträffar för att ge dem möjlighet att vara mer delaktiga. Vad ser föräldrarna utifrån ett föräldraperspektiv?
2. Informera via hemsida, utvecklingsamtal samt i vecko/månadsbrev.

Avdelningarnas mål läsåret 2014-2015

Grönan

Kartläggning:

Genom observation upptäckte vi att barnen inte lyssnar om någon kompis säger NEJ. De respekterar eller förstår inte innebörden av ordet NEJ. Det kan bero på att de använder ordet för ofta, utan någon anledning.

Mål:

Vi vill att barnen förstår innebörden av ordet NEJ och respekterar det.

Metod för utvärdering och analys (Hur mäter vi resultatet?)

- Vi ska titta på "Ugglan och kompisproblemet".
- Vi ska spela teater, egna sketcher.
- Vi lånar böcker på biblioteket om vänskap och användning av ordet nej tex "Lilla spöket seger nej"
- Vi samtalar med barnen varför det viktigt att lyssna på kompisarna.

Vem har ansvar?

Alla pedagoger i arbetslaget är ansvariga.

Uppföljning – Utvärdering

December 2014 och maj 2015

Rödan

Kartläggning:

Vi upplever att det är mycket material och leksaker som går sönder samt att de ligger spridda över avdelningen. Eftersom personalgruppen inte varit komplett och vikarier bytts ut har det inte varit riktigt befast hos oss pedagoger och vi har gjort olika vilket gett barnen olika signaler.

Vi har kommit fram till att vi har för mycket material och behöver synliggöra förvaringen ännu bättre.

Mål:

Att barnen ska ställa iordning efter sig, vara rädd om materialet, kunna hjälpa till även om man inte använt sakerna.

Metod för utvärdering och analys (Hur mäter vi resultatet?)

Vi kommer att jobba vidare i vårt nya arbetslag, sortera materialet och synliggöra bättre. Vi samlar barnen och spelar upp en liten teater där barnen får leva sig in i situationen och

därefter samtala om hur det blev och hur vi vill ha det. Vi samtalar med barnen och kommer överens om hur vi ska göra när vi lekt färdigt. Vi introducerar nya saker och hur man använder dem. Vi uppmuntrar barnen när de har gjort rätt och samlar barnen och diskuterar om vad som gått fel och vilka konsekvenser det blir.

Vem har ansvar?

Alla pedagoger i arbetslaget har ansvar

Uppföljning - Utvärdering:

December 2014 och maj 2015

Gulan

Nuläge

Flera nya barn har börjat i gruppen. Flera av de äldre barnen söker negativ uppmärksamhet genom att bråka med kompisar och göra dem illa samt att vara ovarsamma med lekmaterial.

Mål utifrån läroplanen.

- Förskollärare ska ansvara för att varje barn får sina behov respekterade och tillgodosedda och få uppleva sitt eget värde i gruppen
- Arbetslaget ska stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra

Avdelningens mål

- Att ge varje barn tid och tillfälle att synas och höras på ett positivt sätt i gruppen.

Metod för utvärdering och analys (Hur mäter vi resultatet?)

Vi observerar oss själva i gemensamma aktiviteter som samling, så att vi "rättvist" och rimligt uppmärksammar alla barn.

Vi dokumenterar exempel på att det sker utveckling i positiv riktning.

Vem har ansvar?

Alla pedagoger i arbetslaget är ansvariga.

Uppföljning – Utvärdering:

December 2014 och maj 2015

Pricken

Nuläge:

Vi har många nya barn i gruppen som inte är vana att vara tillsammans med jämnåriga kamrater

Mål:

Vara en bra kompis var förra terminens mål och det vill vi fortsätta med även den här terminen. Vi tycker att det är A och O att barnen känner harmoni med varandra. Det är grunden för livslångt lärande.

Vara en bra kompis, visa respekt för varandra, lyssna på varandra (ex i samlingen), barnen ska se och uppmärksamma varandra på ett positivt sätt.

Metod för utvärdering och analys (Hur mäter vi resultatet?)

Vara en bra kompis: Vi uppmuntrar barnen att själva säga stopp och nej, vi följer upp konflikter.

Visa respekt för varandra: Vi hänvisar barnen att man får vänta på sin tur innan man ex rycker en leksak ur handen på en kompis. Händer det, så uppmuntrar vi barnet att säga ifrån.

Lyssna på varandra: Vi uppmuntrar barnen vid olika situationer att få komma till tals, men också hjälpa de barn som ibland överröstar andra barn att låta en kompis få komma till tals också. På samlingen försöker vi få alla barn att synas och höras och även här hjälper vi till att ingen ska överrösta någon annan.

Barnen ska se och uppmärksamma varandra: På samlingen använder vi oss av kroppsbilder på barnen, även de barn som är lediga/sjuka den dagen. Det bidrar till att alla barn uppmärksammas och de uppmärksammar varandra. Om barnet inte är på förskolan under samlingen, brukar vi prata om varför barnet inte där och vad det kanske gör istället. Om barnet är sjukt, försöker vi tala på ett neutralt sätt om det och vi vill då gärna lära barnet att utveckla empati.

Uppföljning - Utvärdering:

December 2014 och maj 2015

Utredning om kränkande behandling

Datum.....Utredare.....

Barnets
namn.....Förskola.....

Vem har uppmärksammat
problemet.....

Person som har utfört
kränkningen.....

Händelseförlopp.....
.....
.....
.....

Personer som deltar vid
samtalet.....
.....

Datum för
uppföljningssamtal.....

Ärendet avslutas
datum.....

Kränkningen har ej upphört.....

Åtgärder enligt program upprättat datum.....

Underskrift av
utredare.....

Åtgärder vid kränkande behandling

Datum.....

Namn.....

Förskola.....

Ansvarig rektor.....

Närvarande.....
.....

Nuläge.....
.....
.....

Mål.....
.....
.....
.....

Åtgärder-så här arbetar vi Ansvarig
.....
.....
.....
.....

Datum för uppföljning och
utvärdering.....

Underskrifter
.....

Uppföljning av åtgärder vid kränkande behandling

Datum.....Namn.....

Förskola.....

Ansvarig rektor.....

Närvarande.....

.....

.....

Är målet uppnått?

.....

.....

.....

Åtgärder-så här arbetar vi Ansvarig

.....

.....

.....

Ärendet ej avslutat. Nytt

uppföljningsdatum.....

Ärendet avslutat, datum.....

Underskrifter

.....